

# Verksamhetsplan 2023



## Innehåll

Innehåll .....	2
1. ÅSUBs uppdrag och styrning .....	3
2. Resurser och verksamhetsförutsättningar .....	4
3. Verksamhetsmål och delmål.....	5
3.1 Målgrupperna är aktiva användare av ÅSUBs fakta .....	5
3.2 Ändamålsenlig och säker uppgiftsinsamling .....	6
3.3 Effektiv och säker produktion.....	7
3.4 Organisationen och samverkan med partners stöder ÅSUBs utveckling .....	8
3.5 Medarbetarnas kompetens utvecklar verksamheten för framtiden.....	9
4. Horisontella fokusområden .....	10
4.1 Genusperspektivet .....	10
4.2 Hållbar utveckling .....	10
4.3 Självstyrelsen.....	10
5. Strategiska fokusområden för verksamhetsåret .....	11
5.1 Bärkraftiga välfärdssystem .....	11
5.2 Offentliga sektorns utveckling .....	12
5.3 Bärkraftig ekonomi och näringslivsutveckling efter coronapandemin .....	13
5.4 Miljö och hållbar utveckling.....	15
5.5 Övriga utvecklingsområden och -projekt.....	15
Bilaga 1: Publiceringsplan efter ämnesområde 2023 .....	16

## 1. ÅSUBs uppdrag och styrning

Ålands statistik- och utredningsbyrås (ÅSUB) verksamhetsplan för 2023 utgör en sammanfattning av den planerade verksamheten för året. Planens första del omfattar utveckling av verksamheten i form av mål och mätbara delmål för att uppnå och upprätthålla ÅSUBs kvalitetsmål. Den andra delen av planen lyfter fram strategiska fokusområden och hur de förverkligas genom aktiviteter inom statistikområden, planerade uppdrag samt externfinansierade projekt. I föreliggande verksamhetsplan finns tre horisontella mål som präglar all produktion och verksamhet - genusperspektivet, hållbar utveckling samt självstyrelsen. All verksamhet syftar till att bidra till fakta- och kunskapsunderlag för beslut, debatt, utbildning och vidare forskning.

**ÅSUB uppdrag enligt gällande lag** (Landskapslag 1993:116) är att verka som officiell statistikmyndighet och utöver det bedriva utrednings- och forskningsverksamhet.

**ÅSUB leds av en direktion** bestående av sakkunniga samt representanter för användare och uppgiftslämnare. Direktionen leder och övervakar verksamheten och beslutar om ÅSUBs verksamhetsplan på basen av visionen och de övergripande målen som landskapsregeringen har ställt upp.

**ÅSUBs vision är:**

*"ÅSUB producerar statistik och samhällsanalys av hög kvalitet för förståelsen och utvecklingen av det åländska samhället."*

**ÅSUBs övergripande mål** har FN:s grundläggande principer för officiell statistikproduktion som bas och följer Riktlinjer för europeisk statistik (European Statistics Code of Praxis). Syftet med de övergripande målen är att säkerställa att de resurser som huvudmannen tillför ÅSUB används på bästa möjliga sätt. De övergripande målen finns att läsa på ÅSUBs webbplats: [https://www.asub.ax/sites/www.asub.ax/files/attachments/page/overgripande\\_mal\\_for\\_asub\\_2020\\_2023\\_0.pdf](https://www.asub.ax/sites/www.asub.ax/files/attachments/page/overgripande_mal_for_asub_2020_2023_0.pdf)

Vid sidan om lagen om ÅSUB regleras verksamheten främst av Statistiklag (1994:42) för Åland samt av EU:s allmänna dataskyddsförordning (Europaparlamentets och rådets förordning 2016/679).

**Den interna kontrollen säkerställs** genom arbetsordningen som direktionen fastställt där ansvarsfördelningen och beslutsnivåerna inom myndigheten anges. Manualer och dokumentation för varje produktionsprocess säkrar rutiner och standardiserade förfaranden. Varje statistik- och verksamhetsområde har en ansvarsperson samt en ersättare för att trygga produktionen och kvaliteten. Vid prioritering mellan uppdrag tillämpas föreliggande verksamhetsplan och uppdragspolicyn som direktionen beslutat om ([https://www.asub.ax/sites/www.asub.ax/files/attachments/page/uppdragspolicy\\_reviderad\\_juni\\_2020\\_publicerad.pdf](https://www.asub.ax/sites/www.asub.ax/files/attachments/page/uppdragspolicy_reviderad_juni_2020_publicerad.pdf)).

Direktören följer månatligen upp ekonomin och att inkomsterna flyter in efter fakturering. Direktionen behandlar budgetuppföljning inklusive avvikelser samt information om publiceringar, projektaktivitet och andra aktuella händelser vid varje möte. ÅSUB har säkerställt att myndigheten alltid använder fyra ögon-principen vid tillämpningen av landskapsförvaltningens ekonomimodell. Upphandling av IT-utrustning och -tjänster sker då det är möjligt i samverkan med Åda ab och följer det IT-program som myndigheten årligen uppdaterar. ÅSUB följer även

landskapsförvaltningens jämställdhets- och likabehandlingsplan och andra personalrelaterade handlingsplaner.

**Direktionen har antagit ett fyraårigt verksamhetsprogram** som omfattar perioden 2020–2023. Verksamhetsplanen specificerar de fem särskilda aktivitetsområdena som verksamhetsprogrammet omfattar, vilka stöder de övergripande kvalitetsmålen, och bidrar därmed till ett kontinuerligt fokus på kvaliteten i ÅSUBs produktion.

Vidare lyfter verksamhetsplanen fram fyra tematiska fokusområden inom vilka målet är att stöda åländska beslutsfattare inom offentlig och privat sektor med aktuellt kunskapsunderlag. Dessa tematiska fokusområden är:

- bärkraftiga välfärdssystem,
- offentliga sektorn i utveckling,
- bärkraftig ekonomi och näringslivsutveckling efter coronapandemin samt
- miljö och hållbar utveckling.

Planen inleds med en översikt över resurssituationen och myndighetens verksamhetsförutsättningar för året.

## 2. Resurser och verksamhetsförutsättningar

ÅSUBs viktigaste resurs är den kvalificerade personalen. Enligt budgetförslaget kommer personalstyrkan vid ÅSUB 2023 att bestå av tio fasta heltidstjänster och en tillfällig tjänst (på deltid). Av personalens arbetade timmar under de senaste tre åren har i storleksordningen 60 - 65 procent varit täckta av ÅSUBs basfinansiering. Resterande del av arbetstiden finansieras av intäkter genererade av olika former av uppdragsverksamhet. För år 2023 beräknas fortsatt drygt 60 procent av personalens arbetade timmar finansieras av den föreslagna basbeviljningen i budgeten. Eftersom statistikproduktionen är ett offentligt myndighetsuppdrag finansieras i huvudsak all officiell statistik, inklusive de administrativa grundfunktionerna, IT-infrastrukturen och den kompetensutveckling som krävs för att upprätthålla rollen, av den fasta budgeten från lagtinget. Större statistikuppdrag, de mer omfattande utredningsprojekten samt forskningen finansieras av uppdragsgivarna.

En målsättning för ÅSUB är att öka långsiktigheten i produktionen genom att prioritera återkommande projekt, samt projekt som faller inom ÅSUBs prioriterade områden. För att säkerställa beslutsfattarnas mera omedelbara behov av kunskapsunderlag tillämpas ramavtal och fleråriga avtal samtidigt som ÅSUB utvecklat användningen av modeller och analysverktyg som kan möta mera kortsiktiga analysbehov inom till exempel lagberedningen och landskapsregeringens budget- och utvecklingsarbete. ÅSUB har ingått fleråriga avtal dels med landskapsregeringen, dels med forskningsinstitut och statistikproducenter utanför Åland.

Enligt förslaget till budget beräknas verksamhetsintäkterna uppgå till 286 000 euro, vilket är i nivå med budgeten för 2022 och något högre än bokslut 2021. Nettobudgetanslaget uppgår enligt direktionens förslag till 682 200 euro. ÅSUB har med den finansieringen förutsättningar att genomföra aktiviteter för samtliga verksamhetsmål och inom alla fyra fokusområden. Utvecklingsinsatser som bidrar till ÅSUBs övergripande mål prioriteras generellt.

### 3. Verksamhetsmål och delmål

För att uppfylla de övergripande mål som landskapsregeringen har fastställt prioriterar ÅSUB i det fyraåriga verksamhetsprogrammet fem verksamhetsmål i utvecklingsarbetet. I fyraårsprogrammet presenteras för varje verksamhetsmål konkreta mätbara delmål som ska uppfyllas inom år 2023. I den här årsplanen ställs delmål upp på en sådan nivå att målen i fyraårsprogrammet har förutsättningar att förverkligas i så stor utsträckning som möjligt. Samtliga prioriterade verksamhetsmål är betydelsefulla för att trygga det förtroendekapital som kännetecknar ÅSUBs verksamhet. För ÅSUB är förtroendet bland såväl användare som uppgiftslämnare, samt att verksamheten präglas av kvalitet och erfarenhet, helt avgörande. Kvalitetsarbetet genomsyrar all ÅSUBs verksamhet, samtliga processer och produkter.

#### 3.1 Målgrupperna är aktiva användare av ÅSUBs fakta

Informationen om ÅSUBs statistik och produkter samt en generell ökad synlighet för ÅSUB har fortsatt hög prioritet under året.

Bland målgrupperna för verksamheten är landskapsregeringen, lagtinget och landskapets myndigheter centrala. Den övergripande målsättningen för såväl statistikproduktionen som analysverksamheten är i hög grad knuten till ett växande behov av kvalificerat beslutsunderlag inom självstyrelsens organ och processer.

Även kommunerna och den kommunala sektorns organ är betydelsefulla användare av ÅSUBs produkter och tjänster. Andra viktiga målgrupper är det åländska näringslivet och dess organisationer samt media, skolor, studerande och forskare. I förlängningen är den breda allmänheten målgrupp för ÅSUBs produktion. I kommunikationspolicyn delas användarna in i grupperna turisten, media och allmänheten (the tourist), beslutsfattaren och tjänstemannen (the farmer) och forskaren och specialisten (the miner). Utöver dessa mycket viktiga målgrupper inom Åland finns även en växande efterfrågan på ÅSUBs statistikprodukter och analysverksamhet utanför Åland.

Målet är att användarna lätt ska hitta den information och fakta som de söker och att de aktuella uppgifterna är lätta att förstå, använda och vidareförädla. ÅSUB har förståelse för användarnas och uppdragsgivarnas behov och vi finns tillgängliga för att vägleda och förklara. Webbplatsen ([www.asub.ax](http://www.asub.ax)) är den främsta kanalen för förmedling av ÅSUBs nyheter, statistik och forskningsresultat. Den samlade planerade publiceringsverksamheten 2023 sammanfattas i följande tabell.

Figur 1. ÅSUBs planerade publiceringar 2023

Publiceringar	ÅSUB			Totalt
	generellt	Statistik	Utredningar/forskning	
Böcker och övrigt	2	2		4
Webbpubliceringar		54	1	55
Rapporter		7	4	11
Meddelanden		39		39
Översikter & indikatorer			7	7
<b>Publiceringar totalt</b>	<b>2</b>	<b>102</b>	<b>12</b>	<b>116</b>
Databastabeller		255	180	435

### **Delmål**

- Den nya kommunikationspolicyn tillämpas systematiskt i förmedlingen.
- ÅSUB tillämpar principen om öppna data genom att öka tillgången till användarvänliga databastabeller på webbplatsen.
- Antalet interaktiva grafer på webbplatsen utökas.
- Användningen av webbplatsen ökar med i genomsnitt 5 procent.
- ÅSUB möter uppdragsgivarna genom att erbjuda en muntlig presentation av resultatet vid varje större projektleverans.
- ÅSUB medverkar i minst två seminarier eller liknande evenemang utanför Åland där ÅSUBs produktion synliggörs.
- ÅSUB når 1 000 följare på sociala medier förbehållet att myndigheten kan fortsätta förmedla information via dessa kanaler.
- ÅSUB fortsätter tillhandahålla ett åländsk statistikbingo för elever i grundskolan.

### **3.2 Ändamålsenlig och säker uppgiftsinsamling**

ÅSUB är nyckelaktören i det åländska statistiksystemet – en välorganiserad struktur av myndigheter, organisationer och företag som tillhandahåller data som ÅSUB bearbetar och publicerar i form av officiell statistik. Metoderna för uppgiftsinlämningen utvecklas löpande för att underlätta för dem som lämnar uppgifter. Utgångspunkten för statistikproduktionen är att i första hand använda data som redan finns samlade. I andra hand hämtas uppgifter direkt från uppgiftslämnarnas administrativa system och i tredje hand samlas uppgifter in via direktinsamling. Vid insamling från företag, myndigheter, organisationer, hushåll och individer rekommenderas starkt att inlämningen sker elektroniskt via ÅSUBs säkra e-verktyg för formulär och säker dataöverföring.

I enlighet med respektive statistiklag och det övergripande ramavtalet mellan ÅSUB och Statistikcentralen och andra statistikmyndigheter i riket utbyts statistik och mikrodata mellan statistikmyndigheterna för att minska uppgiftslämnarbördan samt insamlingskostnaderna.

ÅSUB informerar löpande om statistikens roll i samhället, bygger förtroendefulla relationer med och motiverar uppgiftslämnarna att bidra med uppgifter. En fortsatt lyhördhet och anpassningsförmåga är nycklarna till ett effektivt och smidigt statistiksystem även framöver. ÅSUB prövar kontinuerligt nya möjliga informationskällor för att minska uppgiftslämnarbördan. ÅSUB har en aktiv dialog med registermyndigheterna för att säkerställa att uppgifterna överförs med ett sådant innehåll och format att de fyller de statistikbehov Åland har.

### **Delmål**

- I samband med större förändringar av insamlingsmetoderna förs en dialog med och görs särskilda informationsinsatser till de berörda uppgiftslämnarna.
- Den förnyade kommunala insamlingsmetoden för ekonomistatistiken används för alla statistikprodukter inom området kommunal ekonomi.
- ÅSUB medverkar i ett nordiskt projekt om nya källor och metoder för regionala turismräkenskaper. Tillväxtverket i Sverige koordinerar projektet

- Det säkra e-tjänstverktyget erbjuds i all insamling av individdata som inte sker genom annan säker kanal.
- ÅSUB möter under året representanter för uppgiftslämnarna inom något av de större statistikområdena för dialog om utvecklingen av insamlingen och statistikens behov.
- Metoderna för hur insamlade uppgifter kvalitetsgranskas utvecklas. Uppgifterna kontrolleras så nära källan som möjligt för att minimera riskerna för fel.
- Webbpanel-metoden som urval för konsumentundersökningen utvärderas

### 3.3 Effektiv och säker produktion

ÅSUBs verksamhet är starkt beroende av en modern IT-infrastruktur som möjliggör säker datahantering och en fortlöpande effektivisering inom produktionsprocesserna. I samverkan med IT-leverantören upprätthåller ÅSUB en säker drift av systemen och en hög IT- och informationssäkerhet. ÅSUB använder den för landskapsförvaltningen framtagna IT-strategin till de delar den är tillämpbar inom ÅSUBs verksamhet. Planen för ÅSUBs IT-behov uppdateras och personalens datorer förnyas i enlighet med den. Sedan november 2019 har ÅSUB en helt egen filserver med krypterat informationsflöde och möjlighet att logga aktiviteterna.

ÅSUB följer utvecklingen av statistiska metoder och analysmetoder samt anpassar och förnyar vid behov de programvaror som används. Produktionen är systematiserad och dokumenterad i manualer. Vedertagna definitioner och begrepp tillämpas.

#### **Delmål**

- ÅSUB upprätthåller kännedomen om dataskyddsförordningens krav, myndighetens egna riktlinjer för informationssäkerhet och hög processmedvetenhet i produktionen.
- Ökad användning av programvaran R och kodningsmetoder bidrar till automatiserade och effektivare processer, manuella moment minskar.
- Relationsdatabaserna (SQL) utvidgas, databaserna används inom flera verksamhetsområden.
- Systematiserat konsekvensbedömningsförfarande tillämpas.
- Varje produkt, process och projektområde har en ansvarig person och en ersättare för att minska riskerna och sårbarheten.
- Alla variabler som ÅSUB använder har en metadatabeskrivning.
- Punktligheten i ÅSUBs behålls på en nivå där 90 procent eller högre andel av publiceringarna sker enligt publiceringsplan.
- ÅSUBs plan för IT-satsningar uppdateras och omfattar en systematiserad livscykelhantering av all hårdvara inom organisationen.
- En uppdaterad arkivplan lämnas in till arkivbyrån för fastställelse.

### **3.4 Organisationen och samverkan med partners stöder**

#### **ÅSUBs utveckling**

ÅSUB består organisatoriskt av två enheter där aktiv samverkan och användning av gemensamma resurser bidrar till en sammanhållen organisation. Utvecklingsprojekt drivs gemensamt. Rollerna och interna gruppers uppgifter klargörs i arbetsordningen. För ÅSUB är ett aktivt samspel med partners inom och utanför Åland inom såväl statistikproduktionen som utrednings- och forskningsverksamheten av stort värde.

En tydlig organisering av arbetet inom ÅSUB är av stor vikt för verksamhetens styrning. Inom analys- och forskningsverksamheten organiseras arbetet med utgångspunkt i tydligt avgränsade projekt. För varje enskilt projekt utses en huvudansvarig. De viktigaste målgrupperna identifieras för varje uppdrag i samarbete med uppdragsgivaren.

Inom statistikproduktionen är utgångspunkten för organiseringen av ansvaret de statistikområden som produktionen omfattar. För varje statistikområde finns en statistiker med ansvar för att den planerade verksamheten inom området förverkligas och utvecklas.

Arbetsplatsmöten hålls varje vecka samt enhetsmöten regelbundet, och efter behov, för att säkerställa informationsutbytet och alla medarbetares delaktighet i utvecklingsarbetet.

Då ÅSUB är ett litet institut utgör nätverken en oumbärlig del i genomförandet av många projekt. I nätverken ingår en rad olika utrednings- och forskningsinstitutioner, statistikmyndigheter, företag samt institutioner inom förvaltning. I dessa nätverk finns åländska aktörer representerade, men även aktörer utanför Åland, från Norden, EU och i viss mån även från andra håll i världen. Genom nätverken kan ÅSUB knyta till sig kompetens som organisationen inte täcker in med eget kunnande inom till exempel miljö, teknik, modellanalys och internationell rätt. ÅSUB fortsätter att bygga relationer för att vidareutveckla förtroendet och nätverken i relevanta miljöer.

Personalen representerar Åland i det nordiska samarbetet, framför allt inom statistikverksamheten och inom det regionalpolitiska forskningsområdet. ÅSUB deltar i de nordiska chefsstatistikernas möten och i det nordiska nätverkssamarbetet inom ett flertal statistikområden. Sedan 2016 pågår ett fördjupat samarbete mellan Nordens fyra små statistikbyråer, Färöarna, Grönland, Island och Åland. Kontakterna fortsätter under året. Vidare levererar ÅSUB data om Åland till FN:s statistiska avdelning. Personalen deltar även i andra internationella forskningssamarbeten och nätverk.

#### ***Delmål***

- Ett underlag för revidering av statistiklagen tas fram.
- Förnyandet av samarbetsavtalet med Statistikcentralen förs framåt.
- ÅSUB medverkar i KUT-samarbetet (samarbete för hållbar kunskapsutveckling) på Åland.
- Personalen vid ÅSUB medverkar årligen i de nordiska statistiknätverken.
- Samarbetet med FN:s statistiska avdelning utvecklas
- ÅSUB deltar i nordiska forskarnätverk inom relevanta områden.
- ÅSUB medverkar i minst ett strategiskt forskningsprojekt med forskningsinstitut utanför Åland för att utveckla forskningen samt ÅSUB som institut.



- Möjligheter att verka som gästforskare vid andra forskningsinstitut uppmuntras och tryggar tillgången till infrastrukturella resurser såsom facklitteratur
- Interna seminarier som genomförs varje termin stöder det institutionella lärandet och kunskapsöverföringen inom myndigheten och tar tillvara allas kunskaper i processerna.
- ÅSUB tillämpar en strategisk och systematisk rekryteringsprocess där kompetensförsörjningen, personliga egenskaper och värdegrund beaktas.
- Den arbetsmiljöundersökning/riskkartläggning som genomfördes 2022 följs upp och goda förutsättningar för arbetsmiljön och tillgång till bra arbetsutrustning säkerställs.

### **3.5 Medarbetarnas kompetens utvecklar verksamheten för framtiden**

ÅSUBs verksamhet är till betydande delar forskningsbaserad och förutsätter därför god kännedom om för verksamheten relevant vetenskaplig teoribildning och utvecklingen av metoderna inom området. Arbetsuppgifterna kräver en gedigen metod- och databearbetningskunskap hos de anställda. En väl överlagd satsning på personalens kompetens är därför av strategisk betydelse för ÅSUBs långsiktiga utveckling.

Med medarbetarsamtalen som grund ställs personliga mål upp för kompetensinsatserna under året. Generellt kommer externa kurser med inriktning på statistisk analys, ekonomiska modeller, informationssäkerhet, digitalisering, hållbar utveckling och offentlig ekonomi att vara aktuella under året. Varje medarbetare tar även ett eget ansvar för lärandet inom ramen för ÅSUBs kompetensutvecklingsprogram och för omvärldsbevakningen inom sina respektive sakområden. Utvecklings- och hållbarhetsagendans mål om allas möjligheter att växa och vara delaktiga genomsyrar personalpolitiken

ÅSUBs personal kompletterar varandra såväl fack- som erfarenhetsmässigt, men även beträffande personliga styrkor. Mångfalden i kompetenser, erfarenheter och egenskaper ger en god grund för ett dynamiskt arbetsklimat där de kompletterande styrkorna bidrar till ÅSUBs utveckling. ÅSUBs verksamhet präglas av ett öppet arbetsklimat; respekten och förtroendet för kunnandet inom arbetsgemenskapen är stort.

#### ***Delmål***

- Medarbetarsamtal med uppföljning av behov för kompetensutveckling genomförs under året.
- Varje medarbetare bereds utrymme för lärande, deltagande i utbildningar eller e-kurser samt självstudier. Kompetensutvecklingen realiseras även genom att varje medarbetare erbjuds att delta i en extern utbildning eller kompetensaktivitet.
- Medarbetare som deltagit i externa kurser och seminarier delar med sig av det mest relevanta innehållet till ÅSUBs övriga personal.
- Postgraduala studier uppmuntras och underlättas genom möjlighet till tjänstledighet på deltid.
- Kunskaperna inom mikrosimuleringsmodellen Sisu samt i makroekonomisk jämviktsmodellering utvärderas och utvecklas.

- En eller flera temaaktiviteter som har positiv inverkan på arbetsklimatet ordnas.

## 4. Horisontella fokusområden

Tre horisontella fokusområden genomsyrar ÅSUBs verksamhet, nämligen genusperspektivet, hållbar utveckling samt självstyrelsen.

### 4.1 Genusperspektivet

Könsperspektivet beaktas i all relevant statistik. Inom statistik som berör befolkning och arbetsmarknad redovisas uppgifter efter kön alltid då det är möjligt. Inom varje projekt bedöms särskilt om frågan som utreds har ett genusperspektiv som bör synliggöras. Därutöver producerar ÅSUB särskilda produkter och rapporter för att belysa situationen för kvinnor och män på Åland.

På ÅSUBs webbplats finns ett särskilt temaområde om jämställdhet där olika slag av produkter med genusperspektiv finns samlade. Temaområdet genomgick en större förnyelse under 2022 och utvecklas nu vidare efter hand. ÅSUB har ett fortsatt uppdrag att producera en jämställdhetsanalys i samband med landskapets budget för 2024. ÅSUB publicerar sammanställningen i serien Översikter och indikatorer.

### 4.2 Hållbar utveckling

Hållbarhetsperspektivet beaktas i ÅSUBs dagliga verksamhet och ÅSUB ingår i det åländska nätverket Bärkraft.ax. ÅSUB deltar i uppdateringen av huvudindikatorerna för Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda. Från år 2022 har uppföljningen av huvudindikatorerna systematiserats. ÅSUBs roll är att bidra med framställning av såväl statistiska indikatorer som indikatorer som uppdateras inom ramen för specifika utrednings- och forskningsuppdrag samt att leverera dessa sammanställda uppgifter till landskapsregeringen.

Temaområdet hållbar utveckling på ÅSUBs webbplats har utvecklats och täcker in allt fler av FNs fastställda och internationellt jämförbara indikatorer för de 17 globala målen för hållbar utveckling. Inom temaområdet återfinns även statistiska indikatorer för landskapets Utvecklings- och hållbarhetsagenda. Temaområdet omfattar såväl ekonomisk och social som miljömässig hållbarhet. Hållbarhetsperspektivet synliggörs i alla projekt där perspektivet är väsentligt.

### 4.3 Självstyrelsen

ÅSUBs produktion har ett övergripande fokus på att beakta självstyrelseorganens behov och verksamhetsområden i den löpande produktionen av statistik och forskningsresultat. Det innebär att ÅSUB även under 2023 prioriterar självstyrelsemyndigheternas behov av underlag för lagberedning, budgetberedning, verksamhetsutveckling samt strategiska beslut.

År 2023 hålls såväl lagtings- och kommunalval som riksdagsval. Statistik över dessa val produceras i samma omfattning som tidigare. ÅSUB har också beredskap att åter göra

en undersökning av valdeltagandet i lagtings- och kommunalvalet i det fall landskapsregeringen beställer en sådan.

Inom temaområdet Åland i världen på webbplatsen finns statistik som jämför Åland med länder och regioner i Norden samt utanför Norden. ÅSUB levererar statistik till utomåländska aktörer utgående från överenskommelser och förfrågningar, främst till Statistikcentralen, det nordiska statistiksystemet och FN:s statistiska avdelning. ÅSUB försöker så långt resurserna medger bevaka att riktiga, relevanta och aktuella siffror om Åland används och att Ålands status framgår korrekt i samband med att uppgifter publiceras internationellt.

## 5. Strategiska fokusområden för verksamhetsåret

De strategiska fokusområdena har som mål att stöda åländska beslutsfattare med fakta inom de samhällsområden där förändringar och utvecklingsarbete kan vara aktuella under året. Även under 2023 läggs fortsatt särskild fokus på uppföljningen av pandemins återverkningar på det åländska samhället eftersom följdverkningarna var djupa inom den åländska ekonomin. Även förändringarna på den ekonomiska marknaden orsakade av Rysslands krig i Ukraina analyseras fortlöpande. I följande avsnitt av verksamhetsplanen lyfts förnyelsearbete inom statistiken, större projekthelheter och statistik som inte publiceras årligen fram specifikt, medan den kompletta publiceringsverksamheten framgår av publiceringsplanen i bilagan.

Under varje fokusområde återges det som är aktuellt inom den officiella statistiken först och därefter presenteras årets projekt inom utrednings- och forskningsverksamheten. Målen med uppdragsverksamheten är att bidra med fakta genom att ta tillvara myndighetens kompetens, öka användningen av statistiska uppgifter samt öka ÅSUBs och Ålands synlighet. *För uppdragsverksamheten gäller generellt att en förutsättning för att projekten ska kunna genomföras är att de beviljas medel och kan finansieras av uppdragsgivarna under budgetåret.*

### 5.1 Bärkraftiga välfärdssystem

En uppgift för det offentliga Åland är att utveckla välfärdssystem som tryggar välfärden för ålänningarna långsiktigt i belysningen av verkningarna av coronapandemin.

Den allt ökande tillgången på mikrodata förbättrar möjligheterna att belysa situationen för individen i samhället ur många perspektiv.

Inom *befolkningsstatistiken* görs vissa avgränsade utvecklingsarbeten. Statistiken om *sociala* transfereringar utökas bland annat med nya uppgifter om pensioner. Statistiken inom det sociala området anpassas även till att kommunalförbundet Kommunernas socialtjänst inlett verksamheten från 2021 samt till att barnomsorgsverksamheten flyttats över från det sociala verksamhetsområdet till utbildningsområdet inom kommunernas verksamhet.

För området *hälso- och sjukvård* fortsätter samarbetet med ÅHS för att trygga tillgången på uppgifter, och utvecklingsarbetet med att använda de uppgifter som samlas in av Institutet för hälsa och välfärd i högre grad fortgår.

Inom statistiken om *rättsväsendet* fortsätter produktionen som tidigare.

Ett samarbete med Folkhälsan på Åland om en årligen återkommande undersökning om ANDTS-vanor bland barn och unga i högstadiet samt i gymnasiet inleddes hösten 2022 och har nått uppmärksamhet utanför Åland. Samarbetet fortsätter och anpassas till erfarenheterna från den första studien under 2023. Målsättningen med samarbetet är ökad kunskap om ANDTS-vanor och -attityder genom att bland annat komplettera ANDTS-undersökningarna som ÅSUB har genomfört bland vuxna ålänningar.

[Studien om våld i nära relationer utgår 2023, stycket har strukits]

På uppdrag av landskapsregeringens social- och miljöavdelning genomförs en studie om ekonomisk utsatthet och social trygghet på Åland. Studien är en uppföljning av motsvarande tidigare studier, den senaste med analyser av situationen 2016. Studien bygger på individdata och den åländska utformningen av det sociala trygghetssystemet och har som syfte att följa upp om stödsystemet är ändamålsenligt utformat för olika grupper och hushållstyper.

ÅSUB fortsätter att öka användningen av *mikrosimuleringsmodellen SISU* för olika kalkyler över skatter och sociala förmåner. Det finns också ett fortsatt behov av att utvärdera och vidareutveckla modellen för att bättre beakta den åländska lagstiftningen.

ÅSUB medverkar under 2022 - 2023 till en *nordisk studie om klimatets och klimatpolitikens effekter* för olika grupper och regioner inom Norden. Projektet leds av Nordregio. I projektet deltar flera nordiska statistik- och forskningsinstitut från Finland, Sverige, Danmark, Norge och Island. Även en internationell vetenskaplig mentor från Australien ingår i forskarteamet.

En *jämställdhetsanalys* utarbetas i samband med landskapets budget som underlag för landskapets jämställdhetsarbete. ÅSUB publicerar även analysen separat.

## 5.2 Offentliga sektorns utveckling

En målsättning inom det här fokusområdet är att producera statistik som beskriver hela den åländska offentliga sektorn samt transaktioner och transfereringar som finns inom sektorn.

När det gäller *offentliga sektorns ekonomi* har insamlingen och vidareberapporteringen av uppgifter om den kommunala ekonomin förnyats genom att ett nytt kommuninformationsprogram introducerats och Statskontoret har tagit över insamlingen från Statistikcentralen från statistikåret 2021. Arbetet fortgår med att utveckla användningen av det nya systemet, ett arbete som görs i samverkan med kommunsektorn. Inom området offentlig ekonomi utvecklar ÅSUB tillgången till uppgifter om landskapets ekonomi. Produktionen av en konsoliderad resultaträkning för den offentliga sektorn på Åland fortsätter.

Inom *lönestatistiken* är målsättningen att inkomstregistret ska kunna vara huvudkällan för såväl den offentliga som den privata lönestatistiken. De löneuppgifter som samlas in för statistiken över månadslöner inom den privata sektorn kan tas från inkomstregistret om anmälningarna innehåller alla uppgifter som krävs. I annat fall behöver företagen skicka in uppgifterna som tidigare. Uppgifterna i inkomstregistret är för närvarande inte tillräckliga för att framställa statistiken över timlöner inom den privata sektorn, varför ÅSUB fortsättningsvis behöver begära in uppgifterna om timavlönade och ackordavlönade löntagare.

Inom området *utbildning* fortsätter utvecklingsarbetet vad gäller insamling, produktion och presentation. Statistiken om förundervisningen, som har överförts från sociala sektorn till utbildningsväsendet, utvecklas och anpassas till behov och datatillgång. ÅSUB följer med situationen beträffande datautbytet över gränserna vad gäller avlagda examina för att se om det går att åtgärda de brister som finns kvar.

Som följd av coronapandemins betydande effekter på sysselsättningen och på många företags lönsamhet följs *skatte- och inkomstutvecklingen* fortsatt systematiskt upp under 2023.

På uppdrag av Mariehamns stad finns beredskap att genomföra en ny medborgarundersökning med temat "Vad tycker du om din kommun?" Resultatet används för utveckling av den kommunala verksamheten och organisationen. Det är den fjärde medborgarundersökningen som görs och alla kommuner inbjuds att delta i undersökningen. Undersökningen bidrar till medborgarnas delaktighet som ett verktyg för kommunens utvecklingsarbete.

Inom ramavtalet med landskapsregeringen kommer därtill fortsättningsvis att finnas viss beredskap för analyser som stöd för aktuella reformer samt transfereringar inom den offentliga sektorn.

### **5.3 Bärkraftig ekonomi och näringslivsutveckling efter coronapandemin**

En bärkraftig utveckling förutsätter att ekonomisk utveckling går hand i hand med långsiktiga miljöhänsyn och sociala hänsyn, vilket i sin tur förutsätter ett mångsidigt kunskapsunderlag för beslutsfattandet.

Inom *arbetsmarknadsstatistiken* fortsätter produktionen av arbetslöshetsstatistik på uppdrag av Ålands arbetsmarknads- och studieserviceenhet (AMS).

Statistikproduktionen om *byggande* och *boende* utvecklas med hjälp av mikrodata. Inom området *jordbruk, skogsbruk, fiske* utökas datainnehållet i tabellerna på webbplatsen.

Inom området *turism* medverkar ÅSUB i ett nordiskt projekt, finansierat av nordiska ministerrådet, med syfte att utveckla metoderna för turismatellitkontot inom nationalräkenskaperna. Målet är underlaget för beräkningarna ska bli mera mångsidigt och möjliggöra snabbare beräkningar även på lokal/regional nivå.

På grund av att varken Tullen eller Skatteförvaltningen för närvarande kan ta fram data om skattegränshandeln begränsas *varuhandelsstatistiken* till att omfatta enbart den direkta utrikeshandeln.

Inom *företagsstatistiken* fortsätter sammanställningen av omsättningsstatistik för den privata sektorn på Åland, på beställning av Ålands näringsliv.

En uppdaterad *hushållskonsumtionsstudie* i samarbete med Statistikcentralen inleddes med insamling av data under 2022. Undersökningen används som underlag för data om konsumtionsmönster, privat handel samt för uppdatering av vikterna för varor och produktgrupper inom konsumentprisindex. Studien fortsätter under åren 2023 och 2024.

Inom områdena *nationalräkenskaper, sjöfart, transport och kommunikationer* samt *konsumtprisindex* fortgår statistikproduktionen och publiceringarna i samma omfattning som tidigare.

Ett av 2023 års mest resurskrävande projekt är genomförandet av den stora studien av turismens samhällsekonomiska betydelse som senast publicerades 2019.

Undersökningen består av tre större insamlingar, intervjuer med turister under låg- och högsäsong (den s k utgiftsmetoden), en företagsenkät (den s k inkomstmetoden) samt en enkät riktad till de åländska hushållen. Undersökningen används för att dels skatta olika turistgruppers konsumtionsmönster och bidrag till den åländska ekonomin, dels uppdatera turismkontot inom nationalräkenskaperna.

Den sista delen av utvärderingen av Landsbygdsutvecklingsprogrammet för Åland för perioden 2014–2020 har skjutits fram med två år till följd av att programtiden förlängts. Slututvärderingen genomförs nu i stället 2025.

En *översikt över konjunkturläget* publiceras i en rapport under våren. Därutöver ges två konjunktursammanfattningar i serien Översikter och indikatorer ut, en i början av året samt en i samband med den politiska behandlingen av landskapets budget under hösten. Konjunkturanalyserna under året kommer fortsättningsvis att anpassas till behovet av faktaunderlag om hur ekonomin återhämtar sig från pandemins återverkningar.

Den *webbaserade undersökningen om konsumenternas förtroende* som introducerades som försök under 2021 fortsätter under 2022 i samband med konjunkturanalysen och metoden utvärderas. Verktuget kan även användas för andra enskilda specifika frågor till hushållen.

Arbetsmarknadsbarometern 2023 som omfattar såväl privat som offentlig sektor utarbetas under våren. En genomgång och uppdatering av de verktyg och metoder som används för beräkningar i arbetsmarknadsbarometern görs i samband med att barometern genomförs. Uppdateringen kommer att bidra till mer effektiva och systematiska arbetsrutiner.

ÅSUB har tillsammans med forskningsinstitutionerna Nordregio (lokaliserat i Stockholm), Fafo (Norge) och University of Akureyri Research Centre (Island) lämnat in en ansökan om ett forskningsprojekt om hållbara avskilda arbetsmarknader till NordForsk. Projektet syftar till att utforska hur lokala arbetsmarknader i Norden möter möjligheter och utmaningar relaterade till de globala megatrenderna i allmänhet, och den gröna omställningen i synnerhet. Fallstudier genomförs inom lokala arbetsmarknader på Island, Norge, Sverige och Åland. Både kvantitativa och kvalitativa data tillämpas i projektet som sträcker sig ända till början av 2025. Besked om ansökan beviljats medel kommer inom december 2022.

## 5.4 Miljö och hållbar utveckling

Hållbar utveckling prioriteras på alla nivåer och på en rad olika arenor i dagsläget.

Inom området *miljö och energi* fortsätter produktionen av avfallsstatistik på uppdrag av Landskapsregeringens miljöbyrå. Därtill publiceras samlade uppgifter som belyser hållbar utveckling i serien Översikter och indikatorer.

Allt eftersom tillgången på miljödata utvecklas kommer även statistiken om olika miljöaspekter att kompletteras och temaingenjöringen hållbar utveckling på webbplatsen utvecklas.

På uppdrag av landskapsregeringen och i samverkan med olika nyckelaktörer planerar och inleder ÅSUB under hösten en kartläggning av den havsbaserade vindkraftens synergieffekter och samhällsekonomiska verkningar. Kartläggningen färdigställs under 2024.

## 5.5 Övriga utvecklingsområden och -projekt

Även inom andra statistikområden finns behov av utveckling för att kunna få fram relevanta, aktuella och jämförbara data.

För *Statistisk årsbok* sker ett fortgående utvecklingsarbete. *Åland i siffror* publiceras på tre språk, svenska, engelska och finska.

På webbplatsen utvecklas presentationen av statistiken med bland annat mera interaktiva grafer.

ÅSUB fortsätter att leverera *statistik till utomåländska aktörer* med utgångspunkt i överenskommelser och förfrågningar, främst till Statistikcentralen och rikets övriga statistikmyndigheter, det nordiska statistiksystemet och FN:s statistiska avdelning.

Inom utredningsverksamheten kommer ÅSUB att i enlighet med tidigare praxis ta sig an andra utredningsuppdrag, såvida efterfrågan inom de prioriterade fokusområdena inte fyller hela kapaciteten. Prioriteringarna mellan uppdragen följer ÅSUBs fastställda uppdragspolicy. Projekt som fyller flera av följande kriterier prioriteras:

- projekt inom samhällsviktiga områden
- återkommande projekt
- projekt som omfattar hela Åland och inte endast någon eller några kommuner/organisationer
- projekt som utvecklar ÅSUBs verksamhet, metoder eller kompetens

## Bilaga 1: Publiceringsplan efter ämnesområde 2023

Ämnesområde	Publikation	Publikationstyp	Prel./ slutliga uppgifter
Allmän	Åland i siffror 2023 (tre språk) Statistisk årsbok för Åland 2023	Fickstatistik Årsbok	
Arbetsmarknad	Arbetslöshetssituationen december 2022 Arbetslöshetssituationen januari 2023 Arbetslöshetssituationen februari 2023 Arbetslöshetssituationen mars 2023 Arbetslöshetssituationen april 2023 Arbetslöshetssituationen maj 2023 Arbetslöshetssituationen juni 2023 Arbetslöshetssituationen juli 2023 Arbetslöshetssituationen augusti 2023 Arbetslöshetssituationen september 2023 Arbetslöshetssituationen oktober 2023 Arbetslöshetssituationen november 2023 Sysselsatt arbetskraft 2021 Befolkningen efter huvudsaklig verksamhet 2022 Bakgrundsuppgifter om arbetslöshet 2022	Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Webbpublicering Webbpublicering	Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Prel. Slutliga
Befolkning	Invånarantalet 31.12.2022 Befolkningsrörelsen 2022, preliminära siffror Befolkningsrörelsen första kvartalet 2023 Befolkningsrörelsen andra kvartalet 2023 Befolkningsrörelsen tredje kvartalet 2023 Befolkningens språk, födelseort och medborgarskap 2022 Befolkningens åldersstruktur 2022 Invånarantalet i byar och stadsdelar 2022 Befolkningsrörelsen 2022, slutliga siffror Flyttningsrörelsen 2022 Befolkningen 2022 Familjer och hushåll 2022	Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Webbpublicering Statistikrapport Statistikmeddelande	Slutliga Prel. Prel. Prel. Prel. Prel. Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga
Boende	Bostäder och boendeförhållanden 2022 Aktiebostadsöverlåtelse 2022	Statistikmeddelande Webbpublicering	Slutliga Slutliga
Byggande	Byggandet 2022 Fastighetsöverlåtelse 2022	Statistikmeddelande Webbpublicering	Slutliga Slutliga
Företag	Bokslutsstatistik för företag 2021 Företagsstatistik 2022 Koncernstatistik 2021	Statistikmeddelande Webbpublicering Webbpublicering	Slutliga Slutliga Slutliga
Handel	Utrikeshandel med varor 2022	Statistikmeddelande	Slutliga
Hälsa- och sjukvård	Besök och vård dagar inom hälso- och sjukvården 2022 Ålänningarnas hälsa 2023	Webbpublicering Webbpublicering	Slutliga Slutliga
Inkomster och skatter	Inkomster och skatter 2021	Webbpublicering	Slutliga
Jord- och skogsbruk, fiske	Sålda lantbruksprodukter 2022	Webbpublicering	Slutliga
Konsumentprisindex	Konsumentprisindex december 2022 Konsumentprisindex januari 2023 Konsumentprisindex februari 2023 Konsumentprisindex mars 2023 Konsumentprisindex april 2023 Konsumentprisindex maj 2023 Konsumentprisindex juni 2023 Konsumentprisindex juli 2023 Konsumentprisindex augusti 2023 Konsumentprisindex september 2023 Konsumentprisindex oktober 2023 Konsumentprisindex november 2023	Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande Statistikmeddelande	Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga Slutliga
Kultur	Biblioteksverksamhet och bokproduktion 2022	Webbpublicering	Slutliga
Löner	Lönestatistik för offentliga sektorn 2022 Löner inom den privata sektorn 2022	Statistikrapport Statistikrapport	Slutliga Slutliga
Miljö	Avfallsstatistik 2022	Statistikrapport	Slutliga
Nationalräkenskaper	Nationalräkenskapsdata 2021	Statistikmeddelande	Slutliga



Ämnesområde	Publikation	Publikationstyp	Prel./ slutliga uppgifter
Offentlig ekonomi	Kommunernas och kommunalförbundens budgeter 2023	Statistikmeddelande	Slutliga
	Kommunernas bokslut 2022, prelim. uppgifter	Statistikmeddelande	Prel.
	Prisindex för den kommunala basservicen på Åland	Statistikmeddelande	Slutliga
	Kommunernas och kom. förbundens ekonomi och verksamhet 2022	Statistikrapport	Slutliga
	Kommunernas skattesatser 2024	Webbpublicering	Slutliga
Rättsväsende	Den åländska offentliga sektorns konsoliderade resultaträkning 2022	Webbpublicering	Slutliga
	Brott som kommit till myndigheternas kännedom 2022	Webbpublicering	Slutliga
Sjöfart	Sjöfartsstatistik 2022	Statistikmeddelande	Slutliga
Socialväsende	Verksamhet inom kommunernas socialvård 2022	Webbpublicering	Prel.
Transport och kommunik.	Trafikolyckor 2021	Webbpublicering	Slutliga
	Trafikolyckor fjärde kvartalet 2022	Webbpublicering	Slutliga
	Trafikolyckor första kvartalet 2023	Webbpublicering	Prel.
	Trafikolyckor andra kvartalet 2023	Webbpublicering	Prel.
	Trafikolyckor tredje kvartalet 2023	Webbpublicering	Prel.
	Motorfordon 2022	Webbpublicering	Slutliga
Turism	Inkvarteringsstatistik för hotell 2022	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, januari 2023	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, februari 2023	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, mars 2023	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, april 2023	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, maj 2023	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, juni 2023	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, juli 2023	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, augusti 2023	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, september 2023	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, oktober 2023	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, november 2023	Webbpublicering	Prel.
	Inresande till Åland 2022	Webbpublicering	Slutliga
	Statistik över gästhamnarna 2023	Webbpublicering	Slutliga
Turiststatistik 2022	Statistikrapport	Slutliga	
Utbildning	Högsäsongstatistik över inkvarteringen 2023	Webbpublicering	Prel.
	Avlagda examina 2022	Statistikmeddelande	Slutliga
	Grundskolan hösten 2023	Webbpublicering	Slutliga
	Utbildning efter grundsk. samt vid Högskolan på Åland ht 2023	Statistikmeddelande	Slutliga
	Studier utanför Åland 2022	Webbpublicering	Slutliga
	Utbildning som inte leder till examen 2022	Webbpublicering	Slutliga
	Genomströmning på gymnasienivå och vidare studier 2005-2022	Webbpublicering	Slutliga
	Barnomsorgen 2022	Webbpublicering	Slutliga
	Lärare 2023	Statistikmeddelande	Slutliga
	Val	Riksdagsvalet 2023	Statistikmeddelande
Lagtingskandidaterna 2023		Webbpublicering	Slutliga
Kandidaterna i kommunalvalet 2023		Webbpublicering	Slutliga
Valdeltagande efter kön och kommun 2023		Webbpublicering	Slutliga
Lagtings- och kommunalvalet 2023		Statistikrapport	Slutliga
Översikter och indikatorer	Valdeltagandet 2023	Webbpublicering	Slutliga
	Konjunkturindikatorer 2022	Översikter och indikatorer	
	Hållbar utveckling 2023	Översikter och indikatorer	
	Kulturella och kreativa näringar 2020	Översikter och indikatorer	
	ANDTS-vanor bland unga på Åland	Översikter och indikatorer	
	Ekonomisk översikt hösten 2023	Översikter och indikatorer	
	Kvinnor och män i samhället	Översikter och indikatorer	
	Inkomstfördelning och välfärd 2023	Översikter och indikatorer	
Utredningsrapporter	Konsumenternas förtroende våren 2023	Webbpublicering	
	Konjunkturläget våren 2023	Utredningsrapport	
	Arbetsmarknadsbarometern 2023	Utredningsrapport	
	Medborgarundersökning: Mariehamn - hösten 2023	Utredningsrapport	
	Ekonomisk utsatthet och social trygghet på Åland 2021	Utredningsrapport	

Ålands statistik- och utredningsbyrå, ÅSUB, är en oberoende institution vars främsta uppgifter är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva forskning och utredningsverksamhet. ÅSUB producerar aktuell statistik inom ett stort antal områden. Inom forskningen och utredningsverksamheten är det samhällsekonomiska området centralt men verksamheten omfattar även många andra relevanta samhällsfrågor.

All statistik, alla rapporter och annat kunskapsunderlag publiceras på ÅSUB:s webbplats [www.asub.ax](http://www.asub.ax).



Tel. +358 18 25490  
[info@asub.ax](mailto:info@asub.ax) | [www.asub.ax](http://www.asub.ax)  
PB 1187 | AX-22 111 Mariehamn